

Boverket
remiss@boverket.se

Svarsfil till extra remiss om Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader.

Datum	2024-04-05
Myndighet/Organisation/Företag	Svensk Ventilation
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	andreas.martinsson@svenskventilation.se
Kontaktperson (namn)	Andreas Martinsson Björkdahl

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Generella Synpunkter:

Svensk Ventilation vidhåller de tidigare inlämnade synpunkterna och att vi **avstyrker** även den här *extra remissen* med följande motiveringar.

- Även i denna *extra remiss* anser vi att det saknas krav för installationsbrandskydd. Det utgör idag många gånger den enskilt största anledningen till fel i praktiskt utförande av brandskyddet. Att helt ta bort preciserad kravbeskrivning på till exempel spjäll, schaktutformning, spridning av brand genom temperaturledning och genomföringar m.m. riskerar att leda till ännu fler fel i delar av brandskyddet och därmed riskera sprida brand mellan brandceller. I ursprungsremissen 5 Kap 37§, finns ett kort stycke om installationsbrandskydd, dock är det på en för övergripande nivå.
Komplettera 5 Kap 37§: Installationer på och utanför brandavskiljande konstruktioner måste också ingå i denna paragraf. Det är inte ovanligt att brandavskiljande produkter installeras utanför byggnadskonstruktionen.
- Vi saknar paragraf som beskriver bärförmåga av installationer i händelse av brand. Detta blir extra viktigt med hänsyn till byggmaterial som blir vanligare ex. träkonstruktioner och sandwichkonstruktioner.
Komplettera med ny paragraf: Installationer får ej riskera att ramla ner och blockera utrymningsvägar eller skada utrymnande personer. De får heller inte skada funktionen för de brandtekniska egenskaperna hos byggda brandsäkerhetsinstallationer under avsedd tid.
- 4 Kap. Skydd mot uppkomst av brand 12§:** Första stycket i paragrafen är korrekt och det tillstyrker vi. Vi vill tydligt framföra risken med skrivningen i andra stycket vilket öppnar upp för installation av kanaler utförda i brännbart material. Vi anser att kanaler fortsatt måste ha ett motstånd mot brand och ska vara obrännbara.

- **Komplettera med ny paragraf:** Vi anser att författningskommentaren som återfanns på sidan 329 (se nedan *kursivt*) i ursprungsremissen ska bli ett preciserat krav med egen paragraf under 5 kap.

Systemet ska utformas med hög tillförlitlighet, till exempel genom att ingående komponenter utformas enligt standardserien SS-EN 54. Spjäll i brandcellsgräns kan till exempel verifieras enligt SS-EN 15650. För att säkerställa tillförlitligheten i systemet kan även automatisk funktionsprovning vara nödvändig.

- Vi anser då brandskydd har en livräddande funktion anser vi att det normalt inte räcker med enbart drift- och underhållsinstruktioner för brandskyddet utan att de även behöver kompletteras med kontrollinstruktioner för att verifiera brandskyddets funktion över tid.
- Vi anser fortsatt att detaljeringsgraden generellt är för låg, varvid en praktisk verifiering av föreskrifterna kan bli mycket svår. Det är även problematiskt att det enbart ska ligga på samhällsbyggnadssektorn att ta fram metoder för att verifiera att krav är uppfyllda. Därför är det mycket viktigt att regelmodellen är utformad på ett sådant sätt att tolkningen och tillämpningen blir enhetlig i landets alla kommuner och ger ökad förutsägbarhet av enskilda byggnadsnämnders bedömningar. Mot bakgrund av detta ser vi stora risker med att ansvaret för verifieringsmetoderna läggs på samhällsbyggnadssektorn och att det fortsätter att vara upp till enskilda byggnadsnämnders godtycke att avgöra om Boverkets krav är uppfyllda eller ej.
- Vi anser att läsbarheten och förståelsen av den remitterade *extra remissen* försvåras av att författningsförslaget enbart består av de justeringar som har gjorts i förhållande till tidigare remiss.

På flera ställen i författningen används begrepp som exempelvis "Första och andra styckena gäller" Det är mycket otydligt vad avses som första, andra och ibland tredje stycket. Texten är väldigt svårläst och riskerar att skapa stor förvirring. Ni måste förtydliga vad som är första och andra stycket. Använd exempelvis gärna blankrad eller motsvarande.

På några ställen i författningen används dubbelnegation, exempelvis "....." och det inte är obehövtligt" samt liknade skrivningar. Ordet "obehövtligt" används ofta. För att underlätta en enhetlig regeltillämpning föreslår vi att ordet förtydligas och förklaras. Detta skapar stor osäkerhet i vad som avses.

Sammantaget är föreskriften mycket svårläst och kommer leda till olika tolkningar.

Svensk Ventilation anser att förslaget behöver arbetas om i många delar, vilket framgår nedan. Svensk Ventilation är villig att medverka i ett sådant arbete.

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
Avdelning 1			
1	4		Vi saknar definitioner för uttryck som exempelvis Imkanal (system), kanalsystem, andra typer av kanalsystem, brandspjäll, rökevakuerande system, anslutningsdon och ordet fackmässig. Dessa ord om än i många fall är vedertagna så används de ibland felaktigt, varför en definition är viktig.
1	8		Regeln om undantag med hänvisning till första och andra stycket, det är otydligt vad som avses som första respektive andra stycket, samt när det är obehövtligt. Det är därmed mycket svårt att tolka vad som avses. Ni måste förtydliga vad som är första och andra stycket. Använd exempelvis gärna blankrad eller motsvarande.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
1	9		Paragrafen stödjer vi, men vill belysa att det finns stora risker med att helt förlita sig på analytisk dimensionering i praktiska projekt. Risken är stor att det inte blir byggt som det är dimensionerat, och då riskerar man att brandskyddet inte fungerar som det var tänkt. Redan idag är detta ett problem. Då tryckuppsättningen i ventilationssystemet ibland inte blir det brandprojektören föreskriver.
1	12		Verifiering av byggnader, kan inte enbart ske som det är beskrivet i paragrafen. Vi anser att en verifiering bör ske med <i>på platsmätning</i> av exempelvis tryckuppsättningar för att verifiera funktion.
1	12		Jämförande verifiering kan leda till att om inte referensbyggnaden utan rimligt tvivel har ett verifierat brandskydd, att även nästkommande byggnader får ett undermåligt brandskydd. Om verifiering av byggnader sker genom exempelvis <i>på platsmätning</i> och de jämför
1	21		Vi anser att en drift och underhållsinstruktion alltid ska upprättas och finnas tillgängligt.
1	21		Många brandtekniska installationer finns i det fördolda och vid normal drift märks det inte om de inte fungerar, till skillnad från exempelvis en lampa som slutar lysa. Brandtekniska installationer behöver regelbundna kontroller och inspektioner som exempelvis brandspjäll, brandgasfläktar och rökluckor för att säkerställa deras funktion. Svensk Ventilation vill betona vikten av att tekniska installationer för brandskydd, förses utöver drifts- och underhållsinstruktioner även med kontrollinstruktioner .
2	4		Bra med dimensionerande personantal om detta ej är känt. Vi stödjer paragrafens skrivelse. Dock bör fler lokaltyper finnas som exempel.
2	33		Lägg till i allmänt råd, "System för trycksättning kan verifieras enligt 12101-6", Står visligen under trycksättning §43 och §44 men bra med tydlighet på flera ställen.
Avdelning 2			
3	3		Oklarheter hur verifiering inom avsvalningsfasen ska göras. Till vår kännedom sker alla brandprover i enlighet med olika standardiserade brandkurvor där avsvalningsfasen ej är inkluderad. Definition på "fullständigt brandförlopp behöver definieras"
3	8		Vi tillstyrker paragrafen.
3	Ny		Vi saknar paragraf som beskriver bärförmåga i bärverk av installationer i händelse av brand. Detta blir extra viktigt med hänsyn till de nya byggmaterial som blir vanligare ex. träkonstruktioner. Komplettera: med paragraf om att installationer ej får ramla ner och blockera utrymningsvägar eller skada utrymnande personer. Samt att det inte får skada funktionen för de brandtekniska egenskaperna hos byggda brandsäkerhetsinstallationen.
4	7		Vi tillstyrker paragrafen.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
4	12		Paragrafen är livsfarlig. Omarbetningen är ej tillfredställande. Kanaler måste vara obrännbara, även med reningsutrustning, vilket inte beskrivs i paragrafen. Dagens BBR beskriver detta bra, och vi rekommenderar återanvända dagens skrivning.
5	1		Lägg till en punkt 6. <i>Påverkan på räddningstjänstens insats vid nedfall.</i>
5	2 och 4		Konstig ordning på §, oklart om de är korrekt angivna.
5	2 eller 4	Kommentaren avser det som är skrivet som 2§ i remissen.	Vi vill påpeka att det behöver förtydligas hur verifiering inom avsvalningsfasen ska göras. Enligt vår kännedom så sker alla brandprover i enlighet med olika standardiserade brandkurvor där avsvalningsfasen ej är inkluderad. Då många teststandarder dessutom är harmoniserade så är processen att ändra dessa väldigt lång, och i många fall ej möjlig. Vidare behöver "fullständigt brandförlopp" definieras.
5	7		Vi tillstyrker paragrafen.
5	7a		Vi anser att "räddningsinsats kan förväntas ske" även ska gälla invändiga byggnadsdelar.
5	18		Måste vara ytskikt i brandteknisk klass E annars kommer det skapas otydlighet mot Integritet brandteknisk klass E Förslag är att ändra till material i ytskiktssklass E.
5	18a		Vi tillstyrker paragrafen, men paragrafen säger emot vad som står i 4kap 12§. Ändra 4kap 12§ enligt förslag ovan.
8	11		Rubriken bör vara Brandgasventilation och rökkontrollsystem för att täcka de harmoniserade standarderna som finns. Om inte ordet rökkontroll finns med är risken att detta misstolkas, vilket leder till felaktiga system och produktval.
8	11		Utrymningspassager och tillträdesvägar. Är det korrekt att dessa ej ska ha brandgasventilation? Föreskriften behöver ändras så att dessa utrymmen är fria från rök, snarare än att förbjuda brandgasventilation.
8	11		Paragrafen är fortfarande inte teknikneutral hänvisar direkt till rökluckor. Det måste tillåtas mekanisk brandgasventilation, vilket är en förutsättning för högre byggnader.
8	11		Oklart i paragrafen om enbart manuell aktivering är tillåtet eller om även automatisk aktivering av brandgasventilationen är tillåten. Behöver förtydligas.
10	8		Väldigt svårläst vad avsteget gäller. I första (1.) punkten.

Frågor med anledning av dessa synpunkter kan ställas till:

Andreas Martinsson, e-post andreas.martinsson@svenskventilation.se, tel. 08-762 75 46

Andreas Martinsson
Teknik- och miljöchef
Svensk Ventilation

Britta Permats
VD
Svensk Ventilation